

Krista Mikkonen vihr

Kirjallinen kysymys ammatillisen koulutuksen valintaperusteiden muutoksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Opiskelijaksi ottamisen perusteita ammatillisessa perustutkinnossa on muutettu. Lakiuudistuksen (laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017 ja OKM:n asetus opiskelijaksi ottamisen perusteista ammatillisessa perustutkinnossa 699/2017) myötä hakijalle, joka on suorittanut perusopetuksen oppimäärän ammatilliseen perustutkintokoulutukseen hakeutumisvuonna tai sitä edeltävänä vuonna, annetaan 6 valintapistettä.

Aiemmin hakija sai 6 valintapistettä vain, jos perusopetuksen oppimäärä oli suoritettu jatkokoulutukseen hakeutumisvuonna. Mikäli hakija suoritti vuoden kestävän lisäopetuksen tai osallistui valmentavaan koulutukseen, sai hän 6 valintapistettä.

Lisäopetus on ollut houkutteleva vaihtoehto nuorille, koska sen suorittamisesta on saanut suurimmalle osalle nuorista ratkaisevat 6 pistettä hakeuduttaessa ammatilliseen perustutkintoon. Viime syksynä lisäopetuksen piirissä oli noin 850 nuorta.

Uuden lain myötä nuo tärkeät 6 valintapistettä saa perusopetuksen jälkeen kahtena vuonna hakeuduttaessa ammatilliseen perustutkintoon. Tämä on selkeä viesti nuorille, että välivuosi kiinnittymättä mihinkään opintoihin peruskoulun jälkeen on yhtäläinen mahdollisuus kuin suoraan jatko-opintoihin siirtyminen.

Peruskoulun jälkeinen välivuosi kasvattaa syrjäytymisen riskiä, sillä 15—16-vuotiaalle peruskoulun jälkeinen välivuosi nostaa kynnystä hakeutua opiskelemaan myöhemmin. Tutkimusten mukaan vain 40 % nuorista jatkaa opintojaan väli vuoden jälkeen, kun esim. lisäopetuksen jälkeen 88 % nuorista jatkaa jatko-opintoihin (Lähde: opetustoimen ylitarkastaja Kari Lehtola, Itä-Suomen aluehallintovirasto).

Lakiuudistus ei tue hallitusohjelman tavoitetta saada nuoret siirtymään nopeammin työelämään. Pahimmillaan se voi lisätä nuorten syrjäytymistä. Ilman toisen asteen koulutusta jääminen on riski nuoren tulevaisuudelle ja voi tulla kalliiksi myös yhteiskunnalle.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 99/2018 vp

Mitä hallitus aikoo tehdä, ettei lainmuutos opiskelijaksi ottamisen perusteista ammatillisessa perustutkinnossa houkuttele peruskoulun päättäneitä nuoria viettämään välivuotta?

Helsingissä 21.3.2018

Krista Mikkonen vihr